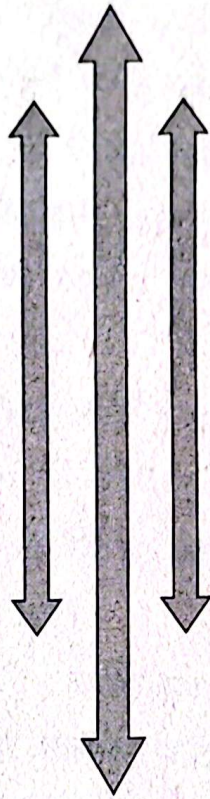

नगर प्रमुख श्री पदम बहादुर बोहराले
नगरसभाको बैठकमा प्रस्तुत गर्नुभएको
वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

मंगलसेन नगरपालिका

२०८३

५६११०६५/१०

पदम बहादुर बोहरा
नगर प्रमुख

आदरणीय,

नगरसभाका सदस्यज्यूहरू तथा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरू, सर्वप्रथम, यस मंगलसेन नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा म अत्यन्तै गौरवको अनुभूति गर्दैछु।

क. मुलुकको शासन प्रणाली र समाजको अग्रगामी रूपान्तरणका लागि राष्ट्रिय आकांक्षा अनुरूप सामाजिक न्याय, लोकतान्त्रिक मूल्य तथा नागरिक अधिकारको स्थापना, संरक्षण र प्राप्तिका लागि विभिन्न समयमा भएका जनआन्दोलन तथा गत भदौ २३ र २४ गतेको नवयुवा-जेनजीको आन्दोलनका क्रममा जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात-अज्ञात वीर शहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दैछु। साथै आन्दोलनमा घाइते नागरिकहरू प्रति सहानुभूति प्रकट गर्दैछु।

ख. विगतका वर्षहरूमा झैं, यो नगरपालिका संघ, प्रदेश र जिल्लास्तरका अन्य स्थानीय तहहरूसँग सहकार्य, समन्वय र सहअस्तित्वको भावनालाई निरन्तरता दिँदै मंगलसेन स्थानीय सरकार समग्र नगर निर्माणमा उच्च लगावका साथ प्रतिवद्ध छ।

ग. स्थानीय तहको दोस्रो कार्यकाल प्रारम्भ भएको चार वर्षको अवधिमा नगरपालिकाले लिएका नीतिगत र संस्थागत सुधार प्रयासहरूका सकारात्मक नतिजाहरू सामाजिक, आर्थिक, पूर्वाधार तथा सुशासनका क्षेत्रमा देखा पर्न थालेका छन्।

घ. नगर विकासप्रतिको आम नागरिकको सहभागिता उल्लेखनीय रहँदै आएको छ। "कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, पर्यटन र दिगो पूर्वाधार: आत्मनिर्भर मंगलसेनको बलियो आधार" भन्ने नारालाई सार्थक बनाउने हाम्रो साझा संकल्प बलियो हुँदै गएको छ।

ड. नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा यस नगरपालिकाले निर्माण गरेका विभिन्न कानूनहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट विधिको शासन सुदृढ हुँदै गएको छ। विकास निर्माणले

५/११/२०८३
२०८३/०८/१०
पदम बहादुर बोहरा
नगर प्रमुख

गति लिएको र आर्थिक-सामाजिक रूपान्तरणमा तिव्रता आएको स्पष्ट देखिएको छ।

च. जनशक्तिको कमी, संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच अधिकार क्षेत्रको अस्पष्टता तथा सीमित स्रोत साधनका कारण समग्र विकास प्रक्रियाका चुनौतीहरू सामना गर्दै दिगो, समावेशी र समुचित आर्थिक विकास लागि मंगलसेन नगरपालिका प्रतिबद्ध रहेको छ।

छ. आर्थिक समावेशिता र समृद्धिको आधारका लागि रोजगारी सिर्जना र आय आर्जनका अवसर विस्तार गर्न उत्पादनमूलक गतिविधिहरूको प्रवर्द्धन, दीर्घकालीन प्रभाव पार्ने गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधारको विकास, जनमुखी, छरितो र प्रभावकारी सेवा प्रवाहमा सुधार, प्रविधि र नवप्रवर्तनको प्रयोगद्वारा प्रणालीगत रूपान्तरण, वातावरणीय सन्तुलन कायम राख्ने दिगो विकासका उपायहरू, सामाजिक न्याय, समावेशिता र अवसरको समानता सुनिश्चित गर्दै गरिवीको अन्त्यतर्फ लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।

ज. विगमा हासिल भएका उपलब्धिहरूलाई संस्थागत तथा दिगो बनाउँदै नगरवासीको जीवनस्तरमा गुणात्मक सुधार ल्याउने उद्देश्यका साथ यो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ। आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधार तथा प्रविधिमैत्री समृद्धिलाई केन्द्रमा राखी सहभागितामूलक योजना निर्माण, सुशासन, पारदर्शिता र जनउत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्दै समग्र विकासको आधार तयार गरिनेछ।

झ. आगामी वर्ष नगरको विकास यात्रालाई थप प्रभावकारी, व्यवस्थित र परिणाममुखी बनाउँदै 'स्मार्ट सिटी' अवधारणातर्फ उन्मुख हुने नीति अवलम्बन गरिनेछ। वातावरणीय सन्तुलन, फोहोरमैला व्यवस्थापन, हरित विकास, डिजिटल प्रविधिको विस्तार तथा नवप्रवर्तनशील सोचलाई प्राथमिकतामा राखी समुन्नत, स्वच्छ, सुरक्षित र प्रविधिमैत्री नगर निर्माण गर्ने दृढ संकल्प यस नीति तथा कार्यक्रममार्फत व्यक्त गर्दछु।

पदम बहादुर जोहरा
नगर प्रमुख

क.आर्थिक विकास

कृषि

१. तरकारी, फलफूल, मसला, खाद्यान्न तथा रैथाने बालीको उत्पादन वृद्धि गरी गरिब, विपन्न, तथा लक्षित वर्गको खाद्य पहुँच र पोषण अवस्थामा सुधार ल्याउन कृषि यान्त्रीकरण, उन्नत प्रविधि, गुणस्तरीय बीउविजन तथा आधुनिक खेती प्रणालीको विस्तार गरि कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण र बजारीकरणलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ।
२. बाँझो जमिनको सदुपयोग गर्न साना सिँचाइ, जलसञ्चय जस्ता कृषि पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मतका लागि संघ र प्रदेश सरकार संग साझेदारी कार्यक्रम सञ्चालन गरी उच्च मूल्यका बालीको व्यावसायिक खेती विस्तार गरिनेछ।
३. कृषि शिक्षा, अनुसन्धान, प्रसार सेवा तथा प्राविधिक परामर्श मार्फत बाली रोग, कीरा तथा कृषि विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन कृषि जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

पशु विकास

४. पशु स्वास्थ्य, खोप, उपचार, कृत्रिम गर्भाधान तथा प्राविधिक सेवाको पहुँच वडा तहसम्म प्रभावकारी बनाइ पशुपालन व्यवसायलाई उत्पादनमुखी, प्रतिस्पर्धी तथा रोजगारीमूलक क्षेत्रका रूपमा विकास गरिनेछ।
५. युवा, महिला, विपन्न तथा लक्षित वर्गलाई पशुपालनमार्फत स्वरोजगार र आय आर्जनमा संलग्नता बढाउन स्थानीय जातका पशु प्रजातिको संरक्षण, संवर्द्धन साथै आधुनिक प्रविधि र यान्त्रीकरण मार्फत आनुवंशिक सुधार कार्यक्रम सञ्चालन, दिगो पशु व्यवसायको लागि पोषक युक्त उन्नत घाँसको विउ वितरण गरिनेछ।
६. महामारीजन्य पशुरोग नियन्त्रण, जैविक सुरक्षा तथा पशु स्वास्थ्य निगरानी प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन पशुपन्छी बीमा, मूल्य श्रृंखला विकास तथा पशुजन्य उत्पादनको बजारीकरणलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ।

५/५/२०८०
मंगलसेन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
मंगलसेन, अछाम
पदम बहादुर बोहरा
नगर प्रमुख ३

७. विद्यालय दिवा खाजा लगायत सार्वजनिक संस्थाहरूमा स्थानीय दुग्ध, अण्डा तथा मासुजन्य उत्पादनको उपयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

सहकारी

८. नगरपालिकाको नियमन क्षेत्रभित्र रहेका सहकारी संस्थाहरूको नियमित अनुगमन, निरीक्षण तथा क्षमता विकासलाई प्रभावकारी बनाउँदै सहकारी संस्थाहरूलाई उत्पादन, उद्यमशीलता, रोजगारी सिर्जना तथा स्थानीय आर्थिक विकासको प्रमुख आधारका रूपमा विकास गरिनेछ।

९. “बचत तथा ऋण” मा मात्र सीमित सहकारीलाई कृषि, पशुपालन, पर्यटन, लघुउद्यम, जडीबुट तथा स्थानीय उत्पादनमा आधारित उत्पादनमुखी सहकारीका रूपमा रूपान्तरण गर्न स्थानीय उत्पादनको बजारीकरण तथा मूल्य शृङ्खला विकासमा जोड दिइनेछ।

१०. सहकारी संस्थाहरूको सुशासन, पारदर्शिता, वित्तीय अनुशासन तथा उत्तरदायित्व अभिवृद्धि गर्न सूचना प्रविधिको प्रयोग, डिजिटल लेखा प्रणाली तथा अनलाइन प्रतिवेदन प्रणाली लागू गरी वित्तीय जोखिम न्यूनीकरण तथा बचतकर्ताको हित संरक्षणका लागि संस्थागत सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

उद्यम विकास तथा रोजगारी

११. नगरक्षेत्रमा रहेका विभिन्न विषयका दक्ष, शिपयुक्त र सीप नभएका श्रमिकको लगत सङ्कलन तथा सूचना व्यवस्थापन गरिनेछ। नगरपालिका भित्रको रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क सङ्कलनलाई पूर्णता दिई नियमित रूपमा अध्यावधिक गरिनेछ।

१२. बेरोजगार व्यक्तिको तथ्याङ्क संकलन, अद्यावधिक तथा श्रम बजार सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गरि युवा, महिला, बेरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्तिहरूका लागि सीप विकास, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन तथा पुनःएकीकरण कार्यक्रम मार्फत “श्रमको सम्मान, राष्ट्रको अभियान” लाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।

५/११/२०७१
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
मंगलसेन, अछाम
पुर्वाञ्चल प्रदेश, नेपाल

१३. रोजगार, सीप तथा उद्यमशीलता केन्द्रमार्फत मार्फत स्थानीय स्रोत, साधनको परिचालन गरी उद्यम विकासलाई प्रोत्साहन गर्न प्रविधि, उपकरण तथा उत्पादनमूलक सामग्रीमा हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

१४. सुरक्षित आप्रवासन, वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी सूचना, परामर्श तथा समुदायस्तरमा सामाजिक सुरक्षा, मर्यादित श्रम, उचित पारिश्रमिक तथा श्रमिक अधिकारको संरक्षण बारे सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

पर्यटन

१५. संघीय तथा प्रदेश सरकारसंगको समन्वयमा ऐतिहासिक मंगलसेन दरबारलाई प्रदेशस्तरीय संग्रहालयका रूपमा विकास गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ। साथै प्राकृतिक तथा धार्मिक सम्पदाको संरक्षण, भट्टेमालिका, सूर्यकोट, मालिका, धुम्रलोचनी, अयाँरबण्ड, नागातोला, जनाली झरना, लोडेघाट लगायतका पर्यटकीय गन्तव्यहरूको पूर्वाधार विकास, प्रचारप्रसार तथा पर्यटकमैत्री व्यवस्थापनमार्फत आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन गरिनेछ। पर्यटनलाई स्थानीय कृषि उत्पादन, स्थानीय कला-संस्कृति तथा हरित पर्यटनसँग आवद्ध गरी रोजगारी सिर्जना र स्थानीय आर्थिक विकासमा टेवा पुऱ्याइनेछ।

ख. सामाजिक विकास

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद

१६. "गुणस्तरीय शिक्षा, सक्षम युवा, समृद्ध नगर" भन्ने अवधारणालाई आत्मसात् गर्दै शिक्षाको गुणस्तर सुधारका लागि शैक्षिक क्षेत्र सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ साथै युवालाई स्वरोजगार, उद्यमशीलता, नवप्रवर्तन तथा सीप विकास कार्यक्रम मार्फत उत्पादनशील क्षेत्रमा आवद्ध गरिनेछ।

१७. प्रारम्भिक बालविकासदेखि माध्यमिक तहसम्म सबै बालबालिकाको विद्यालय पहुँच र सिकाइ उपलब्धि सुनिश्चित, प्राविधिक र व्यवसायिक

५/११/२०६१
पदम बहादुर बोहरा
नगर प्रमुख

सिपयुक्त अध्ययनमा शिक्षामा जोड दिदै जिवनपर्यन्त शिक्षामा सामुदायिक अध्ययन केन्द्रहरुलाई साधनको रुपमा प्रयोग गरिनेछ।

१८. विद्यालय प्रशासनमा सुशासन कायम गर्न विद्युतीय हाजिरी प्रणाली विस्तार गर्दै डिजिटल शिक्षा, स्मार्ट कक्षा, कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) र सूचना प्रविधिमा आधारित शिक्षण सिकाइ प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ।
१९. स्थानीय पाठ्यक्रमलाई स्थानीय इतिहास, भाषा, संस्कृति, पर्यटन, कृषि तथा उद्यमशीलतासँग आवद्ध गरी परिमार्जन गरिनेछ।
२०. खेलकुद पूर्वाधार विकास गरी विद्यालय तथा समुदायस्तरमा नियमित खेलकुद गतिविधि सञ्चालन गरिनेछ।
२१. व्यवसायिक एवं नैतिक शिक्षाका माध्यमबाट युवावर्गलाई दक्ष एवं अनुशासित बनाइउदै युवाहरुलाई दुर्व्यसनबाट रोक्न खेलकुद तथा उत्पादनशील कार्यमा संलग्न गराइनेछ।
२२. युवामा स्वयंसेवी भावनाको विकास गरी विपद् व्यवस्थापन तथा सामाजिक कार्यमा परिचालित गरिनेछ। स्काउट, रेडक्रस, खेलकुद जस्ता रचनात्मक काममा युवालाई संलग्न गराई सृजनशीलता बढाइनेछ।

स्वास्थ्य

२३. "स्वस्थ नागरिक, समृद्ध मंगलसेन" अभियानमार्फत स्वास्थ्य संस्थाहरुमा डिजिटल स्वास्थ्य अभिलेख (EHR), टेलिमेडिसिन तथा विद्युतीय रिपोर्टिङ प्रणाली विस्तार गरी स्वास्थ्य सेवालाई सूचना प्रविधिसँग आवद्ध गरी स्वास्थ्य सेवालाई गुणस्तरीय, पहुँचयोग्य, प्रविधिमैत्री तथा नागरिकमैत्री बनाइनेछ।
२४. "स्वस्थ मन, स्वस्थ समाज" भन्ने अभियान सञ्चालन गरी नसर्ने रोग, मानसिक स्वास्थ्य समस्या, युवा लक्षित लागूऔषध दुर्व्यसन तथा आत्महत्या न्यूनीकरण सम्बन्धी जनचेतना, परामर्श र प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम समुदायस्तरसम्म विस्तार गरिनेछ।
२५. "सुरक्षित आमा, स्वस्थ शिशु : समृद्ध परिवारको आधार" भन्ने मूल नाराका साथ मातृ तथा शिशु मृत्युदर न्यूनीकरणका लागि सुरक्षित मातृत्व,

मंगलसेन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
मंगलसेन, अछाम

५६९०६१/६१
पदम चलापुर्
नगर प्रमुख

संस्थागत सुत्केरी, ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड तथा विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविरलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ।

२६. विपन्न, दलित, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई स्वास्थ्य बीमाको पहुँचमा ल्याउन विशेष अभियान सञ्चालन गरिनेछ।
२७. "स्थानीय ज्ञानको संरक्षण, आयुर्वेदको प्रवर्द्धन" भन्ने उद्देश्यका साथ परम्परागत तथा आयुर्वेदिक उपचार पद्धतिको अभिलेखीकरण, संरक्षण तथा वैज्ञानिक उपयोगका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
२८. स्वास्थ्य संस्थाको स्तरोन्नति, आवश्यक जनशक्ति, औषधि तथा उपकरण व्यवस्थापन गरी वडा तहसम्म गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा विस्तार गर्न "स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच" कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक तथा सामाजिक समावेशिकरण

२९. "सुरक्षित महिला, संरक्षित बालबालिका, सम्मानित ज्येष्ठ नागरिक" अभियान सञ्चालन गरिनेछ।
३०. बालविवाह, छाउपडी, लैङ्गिक हिंसा, घरेलु हिंसा, मानव बेचबिखन तथा सबै प्रकारका विभेदविरुद्ध शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ।
३१. जोखिममा रहेका, अनाथ, असहाय तथा विद्यालयबाहिर रहेका बालबालिकाको संरक्षण, शिक्षा र पुनःस्थापनाका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
३२. अपाङ्गता भएका व्यक्ति, एकल महिला, दलित, विपन्न तथा सीमान्तकृत समुदायको आर्थिक सशक्तीकरणका लागि जीविकोपार्जन तथा सीप विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
३३. ज्येष्ठ नागरिकका लागि घरदैलो स्वास्थ्य सेवा, दिवा सेवा केन्द्र तथा सम्मानजनक जीवनयापनमा सहयोग पुग्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
३४. महिला तथा बालबालिकविरुद्ध हुने हिंसाको तत्काल उद्धार, संरक्षण, मनोसामाजिक परामर्श, लैङ्गिक हिंसा पीडितहरूका लागि सुरक्षित आवास गृह तथा कानुनी सहायता सेवाको दायरा विस्तार गरिनेछ।

५/११/२०८१
पदम बहादुर बोहरा
नगर प्रमुख
मंगलसेन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
मंगलसेन, अछाम
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

३५. विकास योजना निर्माण देखि लाभांश वितरण प्रकृत्यामा महिला, दलित, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बालबालिकाहरुको सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ ।
३६. सामाजिक विकास क्षेत्रमा कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरु बीच समन्वय र सहकार्य गरी लक्षित वर्गमा प्रवाह हुने सेवालाई समतामूलक र प्रभावकारी बनाइनेछ ।

ग. पूर्वाधार विकास

“गुणस्तरीय पूर्वाधार, सुरक्षित नागरिक र समृद्ध मंगलसेन”

३७. नगरभित्रका रणनीतिक, कृषि, पर्यटन तथा सेवा प्रवाहसँग सम्बन्धित सडक सञ्जालको स्तरोन्नति, कालोपत्रे, ग्राभेल तथा नियमित मर्मत सम्भारमार्फत सर्वकालीन यातायात पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।
३८. सार्वजनिक भवन, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था, शैक्षिक संस्था तथा सेवा केन्द्रहरुको निर्माण तथा स्तरोन्नति राष्ट्रिय भवन संहिता र प्राविधिक मापदण्ड अनुसार गरिनेछ ।
३९. सबै सार्वजनिक पूर्वाधारलाई अपाङ्गमैत्री, बालमैत्री, ज्येष्ठ नागरिकमैत्री तथा लैङ्गिक समानतामूलक बनाइनेछ ।
४०. नगर केन्द्र, बजार क्षेत्र तथा बस्तीहरुको योजनाबद्ध शहरी विकास, भू-उपयोग योजना र एकीकृत पूर्वाधार व्यवस्थापनमार्फत व्यवस्थित तथा आकर्षक नगर निर्माण गरिनेछ ।
४१. “एक घर एक धारा” अभियानलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरी सुरक्षित, स्वच्छ तथा गुणस्तरीय खानेपानीमा सबै नागरिकको पहुँच सुनिश्चित गर्न विकास साझेदारसंगको सहकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४२. सरसफाइ तथा फोहोरमैला व्यवस्थापनलाई आधुनिक, दिगो र वातावरणमैत्री बनाउँदै स्रोतमै वर्गीकरण, पुनःप्रयोग तथा पुनर्चक्रण प्रणालीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

पदम बलदुर बोहरा
नगर प्रमुख

४३. जलाधार, मुहान, पोखरी, नदी तथा अन्य जलस्रोतहरूको संरक्षण, पुनर्भरण तथा दिगो उपयोग सुनिश्चित गरिनेछ।
४४. कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्न साना, मझौला तथा सामुदायिक सिंचाइ प्रणालीको विस्तार, आधुनिकीकरण तथा प्रभावकारी सञ्चालन गरिनेछ।
४५. विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई पूर्वाधार विकासको अभिन्न अंग बनाउँदै पहिरो, बाढी, भूक्षय तथा अन्य प्राकृतिक जोखिम नियन्त्रणका संरचना निर्माण गरिनेछ।
४६. जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् प्रतिरोधी पूर्वाधार निर्माणलाई सबै विकास आयोजनामा अवलम्बन गर्दै हरित सडक, पार्क, उद्यान, खुला क्षेत्र तथा जैविक विविधता संरक्षणमार्फत वातावरणमैत्री नगर विकासलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ।
४७. सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित स्मार्ट नगर अवधारणालाई प्रवर्द्धन गर्दै डिजिटल पूर्वाधार तथा विद्युतीय सेवा प्रणालीको विस्तार गरिनेछ।
४८. नगरका सम्पूर्ण पूर्वाधारहरूको अभिलेखीकरण, योजना तथा अनुगमनका लागि GIS तथा डिजिटल सूचना प्रणालीको विकास र प्रयोग गरिनेछ। सार्वजनिक-निजी साझेदारी, सहकारी तथा समुदायको सहभागितामार्फत पूर्वाधार विकासलाई दिगो, प्रभावकारी तथा परिणाममुखी बनाइनेछ।
४९. विकास निर्माण योजनामा तोकिएकै समयम, गुणस्तर र लागत प्रभावकारितालाई सुनिश्चित गर्दै जवाफदेहिता प्रत्याभूति सुनिश्चित गर्न "समृद्ध नगर, सुरक्षित पूर्वाधार र सहज नागरिक जीवन" को अवधारणा कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ।
५०. उपभोक्ता समितिमार्फत कार्यान्वयन हुने योजनाको हकमा चैत्र मसान्त भित्र सम्झौता गरि जेठमसान्त भित्र सम्पन्न गर्ने नीति लिइनेछ साथै मंसिर मसान्त भित्र सम्झौता गरी चैत्र मसान्तसम्म सम्पन्न गर्ने वडालाई प्रोत्सहन गरिनेछ।

५/११/२१

पदम बहादुर बोहरा
नगर प्रमुख

मंगलसेन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
मंगलसेन, अछाम
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

५१. टोलस्तरमा विद्युतीय बत्ती विस्तार तथा ऊर्जा बचत सम्बन्धी जनचेतना अभियान सञ्चालन गर्दै लगिनेछ साथै महिलाहरुको घरायसी कार्यबोझ तथा वातावरणीय प्रदुषण कम गर्न संघ संस्था संगको साझेदारीमा परम्परागत चूल्होलाई उन्नत चूल्होले विस्थापित गर्दै क्रमश धुँवा मुक्त वडा घोषणा गर्दै लगिनेछ ।
५२. विपद् व्यवस्थापन तथा आपतकालीन सेवाका लागि नगर विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन गरिनेछ साथै एम्बुलेन्स, दमकल तथा उद्धार संयन्त्रको सुदृढीकरण गरिनेछ ।

अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा पारदर्शिता

५३. योजनाहरुको प्राविधिक मूल्याङ्कन, सामाजिक स्वीकृति र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन अनिवार्य गरिनेछ ।
५४. नगरस्तरिय योजना अनुगमनलाई योजना कार्यान्वयनको सुरुवात देखि नै सक्रिय बनाईनेछ । साथै आयोजनाको अनुगमन प्रणालीमा स्थानीय सरोकारवालाहरुको सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ ।
५५. नगरपालिकाको विनियोजित बजेट तर्फका निर्माण कार्यमा उपभोक्ता समितिको लागत साझेदारी पन्ध्र प्रतिशत सुनिश्चित गरिनेछ साथै जसको कुल पूजा उसको मूल खर्च भन्ने मान्यतालाई स्थापित गर्न मन्दिर लगायतका धार्मिक संरचनामा जनसहभागिताको पचास प्रतिशत लागतमा सञ्चालन गरिनेछ ।
५६. निश्चित बजेट सीमा सम्मका योजना तथा कार्यक्रमहरु वडा स्तरीय अनुगमन समितिबाट अनुगमन गर्ने नीति लिइनेछ ।

न्यायिक सुधार

५७. स्थानीय स्तरमा उत्पन्न हुने विवादहरुको छिटो, निष्पक्ष, सुलभ तथा कम खर्चिलो समाधान सुनिश्चित गर्दै मेलमिलाप संस्कृतिको प्रवर्द्धनमार्फत सामाजिक सद्भाव, सहिष्णुता र न्यायपूर्ण समाज निर्माणलाई सुदृढ गरिनेछ ।

५/११/२०७५
पद्म बहादुर बोहरा
नगर प्रमुख
१०

५८. महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा अन्य कमजोर वर्गको न्यायमा समान पहुँच सुनिश्चित गर्दै न्यायिक समितिको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि, कानुनी साक्षरता विस्तार, डिजिटल अभिलेख व्यवस्थापन तथा प्रविधिमैत्री न्यायिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।

घ. सुशासन तथा संस्थागत विकास

प्रशासनिक सेवा प्रवाह सुधार

५९. वडा कार्यालय तथा नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवाको सेवाप्रवाह मापदण्ड/नागरिक वडापत्र अद्यावधिक गरिनेछ।
६०. नगरपालिकालाई सक्षम, उत्तरदायी, पारदर्शी, प्रविधिमैत्री, नागरिकमैत्री तथा परिणाममुखी स्थानीय सरकारका रूपमा विकास गर्न संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण लाई समयानुकूल अद्यावधिक गर्दै संस्थागत संरचना, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा कार्यप्रणालीलाई आवश्यकता र कार्यबोझ अनुसार व्यवस्थित गरिनेछ।
६१. कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिको भूमिका, जिम्मेवारी, अधिकार तथा उत्तरदायित्व स्पष्ट गर्दै कार्यसम्पादन मूल्यांकन प्रणालीलाई वस्तुनिष्ठ, मापनयोग्य र नतिजामुखी बनाइ वडा कार्यालय, विषयगत शाखा तथा सेवा केन्द्रहरूको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गरी प्रभावकारी, गुणस्तरीय र नागरिकमैत्री सेवा प्रवाह सुनिश्चित गरिनेछ।
६२. कार्यालय प्रशासनलाई क्रमशः डिजिटल, प्रविधिमैत्री तथा कागजरहित प्रणालीमा रूपान्तरण गर्दै स्मार्ट प्रशासनको अवधारणालाई कार्यान्वयन मार्फत सुशासन, पारदर्शिता, जवाफदेहिता, सहभागिता तथा विधिको शासनलाई स्थानीय शासन प्रणालीको आधारभूत सिद्धान्तका रूपमा स्थापित गरिनेछ।
६३. नागरिक गुनासो, सुझाव तथा उजुरी व्यवस्थापनका लागि प्रविधिमा आधारित एकीकृत गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली विकास गरी छिटो, निष्पक्ष र प्रभावकारी सम्बोधन गर्न सार्वजनिक सुनुवाइ, सामाजिक परीक्षण,

५/८/२०७५
पदम ज्ञानन्द जोशी
नगर प्रशासन

- सार्वजनिक परीक्षण, सार्वजनिक लेखापरीक्षण तथा नागरिक प्रतिवेदन प्रणालीलाई नियमित र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ।
६४. सूचनाको हकसम्बन्धी व्यवस्थाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै भ्रष्टाचार नियन्त्रण, सदाचार प्रवर्द्धन, नैतिक आचरण तथा स्वच्छ प्रशासनका लागि संस्थागत संयन्त्रलाई सुदृढ बनाइनेछ।
६५. कर्मचारी, जनप्रतिनिधि तथा सेवा प्रदायकहरूको ज्ञान, सीप, नेतृत्व विकास, अनुभव, संस्थागत संस्कृति र दक्षता अभिवृद्धिका लागि निरन्तर क्षमता विकास तथा व्यावसायिकता विकासका लागि कार्यसम्पादन, नवप्रवर्तन, सेवाको गुणस्तर तथा नतिजाका आधारमा प्रोत्साहन र पुरस्कार प्रणाली विकास गरिनेछ।
६६. विद्युतीय शासन प्रणालीलाई वडा तहसम्म विस्तार गरी अनलाइन सेवा, डिजिटल भुक्तानी तथा विद्युतीय शासन प्रणालीको प्रयोगमार्फत सेवा प्रवाह, योजना व्यवस्थापन, राजस्व प्रशासन, अभिलेख व्यवस्थापन तथा निर्णय प्रक्रियालाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ।
६७. अन्तरनिकाय समन्वय, सहकार्य तथा साझेदारीलाई सुदृढ गर्दै संघ, प्रदेश, स्थानीय तह, निजी क्षेत्र, सहकारी तथा नागरिक समाजबीच प्रभावकारी सहकार्यको वातावरण निर्माण गरिनेछ।
६८. नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनमा अनुगमन, मूल्यांकन, पारदर्शिता र उत्तरदायित्वलाई संस्थागत गरिनेछ।
६९. नगरपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारी कार्यान्वयन मार्फत आर्थिक पारदर्शिता र वित्तीय अनुशासन कायम गरिनेछ।
७०. नगर क्षेत्रको शान्ति, सुरक्षा, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण, बजार अनुगमन, वातावरण तथा सरसफाइ व्यवस्थापन, अतिक्रमण नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग तथा स्थानीय कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि नगर प्रहरीको व्यवस्था गरिनेछ।
७१. न्यायमा सरल सहज पहुँच अभिवृद्धी गर्न मेलमिलाप केन्द्रलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्दै टोल विकास संस्था मार्फत सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गरीनेछ।

५/६/२०२१/

पदम बहादुर बोहरा
नगर प्रमुख

मंगलसेन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
मंगलसेन, अछाम
उद्देश्यीय प्रदेश, नेपाल

७२. करदाता शिक्षा, कर सप्ताह कार्यक्रम, डिजिटल कर प्रणाली र वित्तिय साक्षरता अभियान मार्फत आम नागरिक र व्यवसायीहरूमा करको महत्वबारे जनचेतना बृद्धि गरीनेछ।
७३. "हाम्रो सम्पत्ति, हाम्रो जिम्मेवारी" अन्तर्गत मितव्ययिता, पारदर्शिता तथा मूल्यप्रतिको उत्तरदायित्वको सिद्धान्तलाई पूर्ण रूपमा अवलम्बन मार्फत सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण, सदुपयोग तथा दीगो व्यवस्थापनलाई प्राथमिकतामा राखी डिजिटल सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीको विकास गरी सरकारी सम्पत्तिको हानि-नोक्सानी, दुरुपयोग तथा अनियमितता न्यूनीकरण गरिनेछ।
७४. सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षा तथा जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक बीमा तथा सुरक्षा व्यवस्था मिलाउदै प्रयोगविहीन, जीर्ण तथा काम नलाग्ने सम्पत्तिको पहिचान गरी प्रचलित कानून बमोजिम लिलाम, खारेजी तथा व्यवस्थापन कार्यलाई नियमित र पारदर्शी बनाइनेछ।
७५. खरिद समितिका सदस्यहरूको क्षमता अभिवृद्धि तालिम सञ्चालन गरी सम्पूर्ण खरिद प्रक्रिया लाई ई-प्रोक्चोरमेन्ट प्रणालीबाट सञ्चालन गरिनेछ, ठेक्का सम्झौतामा पारदर्शिता र निष्पक्षताको प्रत्याभूति गरिनुका साथै उपभोक्ताहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम मार्फत योजनाहरूको कार्यान्वयनमा गुणस्तरीयता बृद्धि गरिनेछ।

सभा सदस्यज्यूहरू

७६. नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमले नगरको "कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, पर्यटन र दिगो पूर्वाधार, आत्मनिर्भर मंगलसेनको बलियो आधार" सहितको दिर्घकालिन सोचलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमार्फत "समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली" को सपनालाई पुरा गर्न मद्दत पुग्नेछ। यस नीति तथा कार्यक्रमका उद्देश्य प्राप्त गर्न नगरपालिकाले साझेदार निकाय संगको सहकार्यमा सामूहिक प्रतिबद्धताको नीति अवलम्बन गर्नेछ।
७७. अन्त्यमा, यस नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा मार्ग निर्देशन तथा समन्वय गर्नुहुने संघ तथा प्रदेशका माननीयज्यूहरू, नगर उपप्रमुख, प्रमुख

मंगलसेन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
मंगलसेन, अछाम
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

५०८७८५१

पदम बहादुर बोहरा
नगर प्रमुख

प्रशासकीय अधिकृत, विषयगत समितिका संयोजक तथा सदस्यहरु, वडा अध्यक्ष एवं सदस्यहरु, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, सरोकारवाला पक्ष तथा नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, नगरमा क्रियाशिल राजनीतिक दल, निजी क्षेत्र, संचारजगत तथा आम नगरवासीलाई यस नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहकार्य र सहभागिताका लागि आव्हान गर्दै सबैको योगदान प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहान्छु।

धन्यवाद।।।

संवत् २०८३ साल असार १० गते बुधवार

५८५४८८८८
२०८३/०८/१०
पदम बहादुर बोहरा
नगर प्रमुख